

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce **N. H. T.**, zastoupeného JUDr. Miroslavem Pavelkou, advokátem se sídlem Petřvald č. 352, proti žalovanému **Policii ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Praha 3, Olšanská 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 3. 2011, č. j. 8 A 91/2010 - 30, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 22. 3. 2010, č. j. CPR-6578/ČJ-2009-9CPR-V243 (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl žalovaný odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Policie ČR, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Ostrava, Inspektorátu cizinecké policie Žulová, kterým bylo žalobci podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění z území České republiky; doba, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území, byla stanovena na tři toky, shodně s dobou vykonatelnosti rozhodnutí. Podle § 118 odst. 1 citovaného zákona byla žalobci stanovena doba k vycestování z území ČR do 15 dnů ode dne právní moci rozhodnutí. Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce u Městského soudu v Praze žalobou; ten ji rozsudkem ze dne 15. 3. 2011, č. j. 8 A 91/2010 - 30, zamítl.

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost, jíž opřel o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“). Stěžovatel zároveň navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

Stěžovatel v návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedl, že nucené vycestování z ČR by mu ztížilo možnost uplatňování jeho práv v dalším řízení; vycestování a případný následný návrat do ČR by pro něj bylo velmi administrativně a finančně náročné, a to v míře překračující jeho finanční možnosti.

Žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyjádřil.

Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; přitom užije přiměřeně § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce (zde stěžovatele) nenahraditelnou újmu a přiznání odkladného účinku se nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a není v rozporu s veřejným zájmem.

Po zhodnocení důvodů uváděných stěžovatelem a skutečností vyplývajících ze správního spisu dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě naplněny.

Zdejší soud přitom vycházel z především z premisy, že nedejde-li k odkladu právních účinků rozsudku městského soudu (jímž byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatele) do doby meritorního rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, byl by stěžovatel v důsledku právních účinků pravomocného a vykonatelného správního rozhodnutí nucen opustit území České republiky, a to ještě před rozhodnutím kasačního soudu.

Stěžovatel v návrhu na přiznání odkladného účinku blíže nespécifikoval své osobní a rodinné poměry na území ČR ani své majetkové poměry a náklady spojené s opuštěním ČR; není tedy bez dalšího zřejmé, zda by tyto náklady znamenaly pro stěžovatele samy o sobě *nenahraditelnou újmu*. Za zásadní nicméně zdejší soud považuje fakt, že pro řádný výkon stěžovatelova ústavního práva na spravedlivý proces je třeba, aby stěžovatel mohl setrvat na území České republiky do skončení řízení o jeho kasační stížnosti. Byť je stěžovatel v tomto řízení (jak požaduje soudní řád správní) zastoupen advokátem, nelze přehlédnout, že k právu na spravedlivý proces náleží i právo účastníka vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu konkrétní pokyny pro výkon zastoupení atd. Nejvyšší správní soud tedy spatřuje nenahraditelnou újmu stěžovatele, spojenou s nuceným opuštěním ČR před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o jeho kasační stížnosti, především v možné újmě na výkonu jeho práva na spravedlivý proces. Z tohoto důvodu ostatně přiznává § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců žalobě proti rozhodnutí o správním vyhoštění odkladný účinek na vykonatelnost napadeného rozhodnutí *ex lege* (s výjimkou případů vyhoštění cizince z důvodu ohrožení bezpečnosti státu) a není tedy bez dalšího dán důvod, proč by obdobnou možnost setrvat na území ČR neměl mít vyhošťovaný cizinec i po dobu následného kasačního řízení. Lze tedy uzavřít, že v daném případě lze nalézt příčinnou souvislost mezi právními účinky žalobou napadeného rozhodnutí a možným vznikem nenahraditelné újmy u stěžovatele.

Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku i z hlediska zbývajících podmínek stanovených v § 73 odst. 2 s. ř. s. Neshledal přitom žádné skutečnosti, pro které by se přiznání odkladného účinku v daném případě jakkoli *dotklo práv třetích osob* či bylo *v rozporu s veřejným zájmem*. Stěžovatel nebyl vyhoštěn z důvodu ohrožení bezpečnosti státu ani z jiného obdobně závažného důvodu, pro něhož by i v jeho dočasném setrvání na území ČR do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o jeho kasační stížnosti musel být spatřován rozpor s veřejným zájmem.

Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek podle § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s., ve spojení s § 107 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že žaloba stěžovatele proti pravomocnému rozhodnutí o jeho správním vyhoštění měla *ex lege* odkladný účinek, postačí v daném případě, že se přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti pozastavují až do skončení řízení o kasační stížnosti právní účinky přezkoumávaného rozsudku Městského soudu v Praze, neboť tím se fakticky dočasně obnovuje odkladný účinek žaloby proti rozhodnutí žalovaného ve věci správního vyhoštění stěžovatele.

Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti přitom Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své rozhodnutí o věci samé.

V této souvislosti ovšem považuje Nejvyšší správní soud za nutné vytknout městskému soudu hrubé pochybení při aplikaci relevantních právních předpisů, především ustanovení § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, které (jak již bylo opakovaně konstatováno) přiznává odkladný účinek žalobě proti pravomocnému rozhodnutí o správním vyhoštění (s výjimkou případů vyhoštění cizince z důvodu ohrožení bezpečnosti státu) přímo ze zákona. Ze soudního spisu se totiž podává, že stěžovatel zaslal městskému soudu podání nazvané *Návrh na přiznání odkladného účinku* ze dne 16. 4. 2010, ze kterého plyne, že si byl zákonného odkladného účinku žaloby vědom. Stěžovatel touto cestou pouze žádal městský soud o vydání potvrzení o tom, že podal žalobu a že ta má odkladný účinek na vykonatelnost napadeného rozhodnutí; toto potvrzení mělo sloužit pro účely vyřízení určitého pobytového režimu podle zákona o pobytu cizinců. Městský soud však zcela nelogicky, a navíc v rozporu se zákonem, vydal dne 18. 11. 2010 usnesení č. j. 8 A 91/2010 – 26, kterým rozhodl, že se žalobě stěžovatele odkladný účinek nepřiznává. Ustanovení § 73 odst. 1 s. ř. s. přitom jednoznačně stanoví, že podání žaloby nemá odkladný účinek, *pokud zvláštní zákon nestanoví jinak*. Tímto zvláštním zákonem je v posuzované věci právě zákon o pobytu cizinců, konkrétně jeho § 172 odst. 3 a 4, který zcela dopadá na stěžovatelův případ podané žaloby proti rozhodnutí o vyhoštění (stěžovatel nebyl vyhoštěn z důvodu ohrožení bezpečnosti státu). Stěžovatelova žaloba byla tedy nadána odkladným účinkem přímo *ex lege* a městský soud neměl vůbec o návrhu stěžovatele rozhodovat; měl mu pouze vystavit potvrzení o této skutečnosti. Přestože městský soud tímto nezákonným rozhodnutím nemohl zvrátit zákonný odkladný účinek podané žaloby, nelze přehlédnout, že toto své rozhodnutí zaslal žalovanému – rozhodnutí se tedy dostalo do rukou orgánů Policie ČR. To mohlo mít ovšem zásadní vliv na právní postavení stěžovatele, neboť policejní orgány mohly (v důvěře v zákonnost usnesení městského soudu) přistoupit k výkonu napadeného rozhodnutí, a tedy realizovat stěžovatelovo vyhoštění. Podle obsahu soudního spisu k tomu sice nedošlo (na plné moci ze dne 22. 4. 2011 na č. l. 41 - sepsané až po nabytí právní moci napadeného rozsudku městského soudu - je umístěna ověřovací doložka pošty pro legalizaci ze dne 22. 4. 2011, ve které se ověřuje, že listinu podepsal stěžovatel, tedy v této době se nacházel na území ČR), to ovšem nikterak nesnižuje závažnost pochybení městského soudu, svědčící o jeho hrubé neznalosti právních předpisů z oblasti pobytu cizinců.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 5. října 2011

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu